

Släkt-Kuriren

Nr 2. Årgång 28. Utg dag 22/5 1993.

Informationsblad för ERNBERG-EHRENBERGSKA SLÄKTFÖRENINGEN

Chefredaktör: Ingemar Ernberg, tillika utgivare. Redaktionen adress: I. Ernberg, Smultrongränd 18, 18245 Enebyberg. Tel: 08/7688825. Fax: 08/7688825.

DAGS FÖR SLÄKT-MÖTE IGEN!

Nästa släktmöte planeras till den **lördagen den 21 augusti i Stockholm**. Härmed kallar släktrådet till detta. Det preliminära programmet består av Karlskrona-guidning på Sjöhistoriska museet, följt av släktmöte och middag på Långa Raden, Skeppsholmen. Söndagen reserveras för egna eventuella initiativ till kafferep och släktprat. Priset blir absolut **högst 400:-/person** och **subventionerat pris för barn**. Preliminär anmälan måste insändas, och det **senast den 24:e juni** för att möjliggöra fortsatt planering. **Använd Släkt-Kurirens ssk anmälningsblankett på sid 5.** Släktrådet önskar Er alla hjärtligt välkomna!

Släkt-kuriren ute på nytt

Som framgår på annan plats så utkommer **Släkt-kuriren** regelbundet, för en gång var 28:e år.

När redaktionen hösten 1992 rotade igenom sin släkt-dossier fann man Släktkuriren nummer 1 som utkom 1965 inför mötet på Skansens Nyloft. Det var en trevlig idé, som kunde fylla en funktion även i 90-talets släktförening. Släktrådet sammanträdde 28/12 -92 och gav sitt fulla stöd. Redaktören för föregående nummer, tillika ordföranden Torsten efterlyste bidrag till ett eventuellt kommande nummer: "Släktnotiser, skildringar som kan ha släktintresse m.m. mottages gärna av detta nummers red., dr Torsten Ernberg,....".

Denna inbjudan kvarstår inför nummer tre. Om du **Käre Släkting skyndar in ett**

sommarbrev till redaktionen (adress I. Ernberg, se ovan) kanske nummer tre kan komma ut till Släktmötet i augusti? I detta nummer 2 har vi främst haft hjälp av föreningens pålitliga och energiska släktrådsmedlemmar--ordförande själv och Dagmar Riben. *Red.*

Från gårdsnamn till firma- och släktnamn

Ernberg, Ehrnberg, Ehrenberg och Ernhyltan
Namnen härledes från gården Ernhyltan, 1/8 mantal i Ryssby socken, Kronobergs län, omkring 5 mil väster om Växiö. Den ägdes omkring 1750 av hemmansägare Per Ingemarson (1696-1770), son till hemmansägaren Ingemar Person och Helena Kastman. Per Ingemarson hade två söner och en dotter: 1) Carl Ehrnberg 2) Ingemar Ehrenberg 3) Anna Catharina. Ingemar Ehrenberg (1748-1844), bälgmakarmästare vid varvet i Karlskrona, flyttade 1801 till Norrköping, där han blev spinnmästare. 1799 ledde han resandet av obeliskens på slottsbacken i Stockholm. Då han avled i Stockholm 1844 var han näst intill 96 år och 8 månader. Han var far till Gustafva, f. Ehrenberg, g.m. körsnär Johan Peterson i Karlskrona. Ingemars syster Anna hade en son, Johan Ernberg. Man finner sålunda att tre medlemmar av "Ingemar-familjen" tagit efternamn från fädernegården Ernhyltan, men alla med olika stavning av namnet. Även Ingemar Ehrenbergs namn förekommer i längder och bouppteckningshandlingar skrivet Ehrnberg respektive Emberg. Det vittnar om att skriv-

ningen av borgerliga namn (kanske också uttalet?) inte alltid var helt fixerat.

Ernberg som firmanamn

Vid mitten av 1800-talet upptog körsnärsparet Johan och Gustafvas söner namnet Ernberg i sina firmanamn (kombinerat med vederbörandes förnamn Robert respektive Gustaf). Barn till Johan och Gustafva tog Ernberg som tillnamn, med undantag av andre sonen Gustafs barn, som erhöll tillnamnet Ehrenberg. Sammanfattningsvis har båda namnformerna långvarig hävd redan från 1700-talet för släktmedlemmar som tillnamn, sedermera under 1800-talet som firma- respektive släktnamn.

Torsten Ernberg

Fyrtiosex procent av Gustafvas ättlingar lever idag. Några notiser om Ernberg-Ehrenbergska släkten

-av Dagmar Riben f. Ernberg-

Släkten har c:a 257 nu levande medlemmar, varav 36 personer bor i utlandet spridda från USA över Europa ner till Sydafrika. Helt säkra uppgifter finns inte, men jag har gjort efterforskningar så långt möjligt är. Här följer en liten sammanställning över den geografiska fördelningen:

i Stor-Stockholm bor 136 medlemmar, i Uppsala-regionen samt Norrland 34, i Bergslagsregionen 10, i Väst-Sverige 14, i Skåne 20, i Östra Sverige 7, samt i utlandet 36, vilket gör summa 257 personer.

Här nedan räknas alla födda och kända inom den stora släktkretsen, fallna efter Gustafva Ehrenberg, vår anmoder. Hon hade 11 barn, 23 barnbarn och 54 barnbarns barn.

I 4:e led föddes 23 ättlingar,

i 5:e led " 219 " ,

i 6:e led " 194 " ,

i 7:e led har hittills fötts 24 ättlingar,

i 8:e led " " 10 " .

Tillsammans blir detta 558 personer, varav de flesta, några är adopterade, bär på gener från Gustafva och hennes make Johan Petersson i Karlskrona. Vi hör ihop! Med hjälp av släkt-tablåer, som undertecknad förut åstadkommit, kan den intresserade räkna ut kusinskap respektive sysslingskap, om man

vet i vilket släktled man befinner sig.
/Stockholm i januari 1993

Liten föreningshistoria

-Ordföranden har ordet-

Det hade varit roligt att få träffa faster Lotten. Ingen av oss har ju sett henne, men legenden om henne räcker för att inte glömma henne. Säkert är att hon var en personlighet. I dopet fick hon namnen Charlotte Gustafva, det andra namnet hade hon efter sin mor Gustafva, dotter till Ingemar Ehrenberg. Hon levde 1818-1886, och var faster till min far. I skaran av elva var Lotten den fjärde i ordningen, tio av de elva nådde vuxen ålder, varav sju bröder. Faster Lotten brukade bjudas på söndagsmiddag på Drottninggatan 40 i Karlskrona. Svaret blev alltid ett och det samma till skickebudet, något brorsbarn: "Vi får väl se, men jag lovar inte!" Hon kom i alla fall-alltid! Vad allt hade inte faster Lotten kunnat berätta för *Släkt-Kuriren* om gamla tider!

Släkt-kurirens första nummer utgavs i oktober 1965. Jag avslutade numret med frågan om bladet kunde tänkas komma ut igen och gav svaret i faster Lottens anda: "Det får man väl se. Jag lovar inte." Men liksom hon alltid kom, så kommer här ett nytt nummer, främst genom Ingemars försorg.

Köpmans- och juristsläkt

Mitt intresse för släktens historia väcktes redan i tonårsåldern. Min far berättade gärna om sin ungdom i Karlskrona, om sin egen talrika familj, men också om farbröderna och alla kusinerna, om deras liv, om deras trivsamma hus i staden och deras lantgårdar i bygden däromkring, kusinernas sommarparadis. I ett känt uppslagsverk har släkten betecknats som en "köpmans- och juristsläkt från Karlskrona". Köpmansyrket stämmer bra när det gäller den äldsta brödrakretsen. I den generationen representerades juristyrket av brodern Ludvig, men i de två följande ägnade sig många åt juridiken, bland dem min far, Jarl Ernberg, som var regeringsråd. Jarl

och hans kusin konsul Axel Ernberg i Karlskrona förenades i känslan för släkten och tanken föddes att bilda en släktförening. Jarl Ernberg tog 1925 initiativet att kalla släktingarna till möte i Stockholm och vid en middag på Rosenbad (numera regeringsmaktens centrum) beslöt man bilda förening med nytt möte efter fem år. Släkttillhörigheten innebar härstamning från körsnärsparet i Karlskrona Johan Peterson (1784-1860) och hans maka Gustafva f. Ehrenberg (1785-1865). Inte minst anmoderns minne var bevarat och hedrat av barnen och deras familjer. Kusinskarans samhörighet med gemensamma ungdomsminnen från Karlskrona hade förblivit verklighet genom åren, även sedan familjerna spritts över land och riken. Det var de banden föreningen i fortsättningen avsågs bevara och stärka.

Jarl Ernberg förste ordförande

Trots åldersskillnaden kom jag under årens lopp att stå många av min fars kusiner vänskapsfullt nära. Jag minns dem som dugande och begåvade med stor vitalitet och charm. Jarl Ernberg valdes till föreningens ordförande och med hans lagkunnighet formades föreningens stadgar. Med stöd av Jarls och Axels anteckningar sammanställde jag en redan då flera meter bred släkttavla. Den har ersatts av släkttavlor i mera koncentrerad form, och släkttavlor förda för varje gren av Dagmar Riben.

Det visade sig att släktföreningens idé hade bärkraft. Möten med femåriga intervall avlöste varandra utan avbrott. Vid släktmötet 1955 på van der Nootska palatset efterträdde jag Victor Ernberg som ordförande.

Karlskrona- och Smålandsresorna

1969 genomfördes en resa till Karlskrona. Vi fick tillträde till många då ännu bevarade släkthus och andra minnesplatser, en resa som kom alla deltagarna att på ett nytt sätt känna sig delaktiga i familjehistorien. Den lyckade Karlskrona-resan frestade till utvidgade program. 1970 förlades släktmötet till de småländska fädernebygderna. Platser med anknytning till släkten kunde lokaliseras. Samlingen vid Ingemar Ehrenbergs Ernhyltan, gården som givit släkten dess namn, upplevdes verkligen som en stund av betydelse i föreningens tillvaro. Den lilla gården är belägen i Ryssby socken omkring 5 mil väster om Växiö. Det blev regel med två-dagars program. 1975 hade jag glädjen se släkten samlad i egna hemmet på Fostorp. Då hade släkten börjat

finna att femårsintervall var för lång tid att vänta på ny släkträff. Enhälligt beslöts övergå till släktmöte var 3:e år! Det var ju ett uppmuntrade tecken på intresse.

Föreningens ursprungliga namn var Ernbergska släktföreningen. Vi ändrade till Ernberg-Ehrenbergska släktföreningen.

Varför en släktförening?

Alla är eller har varit mer eller mindre aktiva medlemmar i olika föreningar, t.ex. för yrke, vetenskap eller kultur, allt efter personligt intresse. Var har då en släktförening sin plats i det mönstret? Först kan jag för min egen del säga att släktföreningen och de kontakter den bidragit att upprätthålla berett mig mycken glädje under årens gång. Allmänt sett innebär ju en förening en särskild väg till kunskap och gemenskap. Familjeband och släktband är idag inte samma dominerande livsfaktor de en gång var. En släktförening kan öppna en väg till den egna historien som den formats i generationer. Att uppleva sig som länk i generationers kedja är ett stöd för den egna identiteten. Ärva ting som gått genom flera generationers händer bevaras kärleksfullt. Att bevara det andliga arvet bör vara lika angeläget. En fråga tränger sig fram. Det genetiska sambandet inom släkten blir efter hand tunnare. Men hur är det? Våra liv styrs ju i stor utsträckning oberoende av de genetiska sambanden. Att då ha delaktighet i en gemenskap där sambandet finns genom släkt, upplevelser och minnen innebär ett positivt värde. Vad släktföreningen är och blir beror på innehållet vi ger den. *Fostorp i maj 1993 / Torsten Ernberg*

Tidigare släktmöten

Redaktionen har bitt *Dagmar Riben* att förteckna årtalen för de tidigare släktmötena, samt viktigare programpunkter.

År	Datum	Lokal(er)
1925	höst	Rosenbad ¹⁾
1930	höst	Högloftet, Skansen ²⁾
1935	höst	Hotell Anglais ³⁾
1940	höst	Hotell Royals festvåning ⁴⁾
1945	höst	Hotell Gillet ⁴⁾

Ar	Datum	Lokal(er), forts.
1950	höst	Långa Raden, Skeppsholmen ⁴⁾
1955	höst	Van der Nootska Palatset ⁴⁾
1960	höst	Ängby Slott ⁴⁾
1965	höst	Skansens Nyloft ⁵⁾
1969	6-7/9	Karlskrona ⁶⁾
1970	5-6/9	Wäxiö ⁷⁾
1975	30-31/8	Fostorp, Södermanland ⁸⁾
1975	31/9	Julita Slott, Södermanland ⁹⁾
1980	14-15/10	Grythyttans gästgivaregård ¹⁰⁾
1981	26-27/9	Ludvigsbergs disponentbostad på Munchenbryggerierna ¹¹⁾
1984	21-22/9	Enebybergs gård, Danderyd ¹²⁾
1987	17/10	Österbybruk, Uppland ¹³⁾
1990	6/10	Confidencen, Ulriksdal ¹⁴⁾
1993	21/8	Långa Raden, Skeppsholmen ¹⁵⁾

1) Middag; Sammankallande Jarl Ernberg; 2) Middag; Stadgar diskuterades; 3) Middag; Festen filmades ("släktvideon"); 4) Middag; 5) Skansens Nyloft (1965): Middag; Nyhet, möte i två dagar; Utflykt till Drottningholm; teaterbesök, samt guidning på Kina Slott, kaffe i intilliggande källarvalven. 6) Karlskrona (1969): Extra resa; Inkvartering på Frimurarhotellet; 6/9: Besök i "farbrödernas hus", först Ludvigs hus, Drottninggatan 40. Sightseeingbuss genom staden till farmor Gustafvas hus, kyrkorna, rådhuset m.m. Lunch i "farbror Victors hus". Gustafvas med flera hus med anknytning till släkten beses. Middag på Krutvikens sommar-restaurant. 7/9: Bussresa till släktgårdar tillhöriga de olika farbröderna. Hästö, Wedeby, Lyckeby, Råbacken och Augerums kyrka. Avslutningslunch i Ronneby på dåvarande Badhotellet. Tågresan hem. 7) Småland (1970): 5/9: Resa till Wäxiö. Inkvartering i hotell Varend. Besök på Strömbergshyttans glasbruk. Besök hos "bonden på Hässlö". Lunch på Kosta världshus och besök på glasutställningen. Rundtur i buss till Ugnanäs, Ljuder och Hovmantorp. Middag på Evedals världshus. 6/9: Besök i Domkyrkan, Dädersjö kyrka, Ernhyltan, Ingemar Ehrenbergs föräldrahem. Lunch: Ryttmästargården vid Kronobergs slottsruin. Smålands museum med glasmuseet. Utvandrarernas hus. Avskedscaffé på Hotell Varend. 8) Fostorp (1975) 30-31/8 Lunch på Fostorp. Stora Djulö middag och släktmöte. 9) Julita Slott (1975, del II): 31/9 Julita slott och museum. Lunch Julita världshus. Eftermiddagskaffe på Djursnäs hos Ribens. 10) Grythyttans gästgivaregård (1978): 14-15/10. Inkvartering i gästgivaregården och annex. Lördag välkomstkaffe. Släktmöte. Middag. Söndag utflykt till Skräddartorp, en Bergsmansgård. Loka brunn, lunch. Björkvreten,

Olles och Attes för hugade. 11) Ludvigsbergs disponentbostad på Munchen bryggerierna (1981): 26/9 Släktmöte, sedan middag. 27/9 Besök på Svindersviks slott. Carl Eldhs ateljé. Lunch hos Ribens, Tegnergatan 29. 12) Enebyberg (1984): 21/9 samling och släktmöte i Eneby samfällighets samlingslokal. Middag Enebybergs gård. Utflykt till Vira bruk, Roslagkulla kyrka (tyvärr ösregn/red anm). Lunch i Vaxholm på Waxholm III. Besök på Vaxholms fästning. 13) Österbybruk (1987) 17/10 Bruket besågs med den gamla smedjan. Lunch på Gammel-Tammens världshus. Färd till Örbyhus slott. Visning av slottet. Middag med ärtsoppa och pannkakor i Erik XIV:s fängelsehåla. Vinparty hos Ribens för hugade. 14) Confidencen, Ulriksdal (1990): 6/10 Samling och vinparty på Confidencen. Visning av teatern med program av Kjerstin Dellert. Släktmöte och middag på Wennergren Center.

15) Sjöhistoriska och Långa Raden (1993): Omedelbar anmälan på blankett nästa sida.

Släktföreningen och släktrådet

Vår släktförening har alltså haft 18 (med årets 19) möten över en tidrymd av 68 år, varav två extra möten/utflykter.

Föreningen har en stadga som utarbetades vid de första mötena och föreligger i tryck sedan 1940. Enligt stadgans § 2 äger personer som fyllt 18 år rätt att vara medlem i föreningen, samt krävs att antingen 1) vederbörande härstammar från Johan och Gustafva eller 2) att vederbörande är "...i äktenskap förenad med eller änklings respektive änka efter någon av sådan härstamning, som under 1) sägs." Adoptivbarn och dess ättlingar anses härstamma från adoptanten. Föreningens angelägenheter handhas av ett släktråd med fem ledamöter, f.n. Torsten Ernberg (ordf), Anders Ehrenberg, Jan Ernberg, Dagmar Riben (sekr; arkivarie), samt Brita Ernberg. Dessutom utsågs 1990 fyra suppleanter ur yngre generationer: Annika Alm-Ekman (tillika kassaförvaltare), Michael Bergström, Ingemar Ernberg och Erik Hamberg. Som ordförande i släktrådet ha verkat Jarl Ernberg 1930-40; Viktor Ernberg 1945-1955; samt Torsten Ernberg 1955-. Medlemsavgift för gångna tre år brukar uttaxeras i samband med släktmöten, f.n 5:-/år och person.

De som ej kan delta i släktmötet kan kontakta kassaförvaltaren Annika Alm-Ekman, Fleminggatan 56, 11245 Stockholm för inbetalning av medlemsavgiften för 1991-93, dvs 15:-/person, tel nr 08/653 30 90.